

Силабус навчальної дисципліни
«Ландшафтна екологія та захист біорізноманіття»

Спеціальність	101 Екологія
Освітня програма	«Екологія»
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	2курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 26 год.
	Практичні – 16 год.
	Самостійна робота – 78 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра прикладної екології та природокористування, ауд. 109-П, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-prikladnoi-yekologii-ta-prirodokoristuvannya.html
Викладач (-і)	Смоляр Наталія Олексіївна, к.б.н., доцент
Контактна інформація викладача (-ів)	smolarnar@ukr.net
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 109П відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни – вивчення міжгеокомпонентних зв'язків у геосистемах та їх взаємообумовленостей, а також надання студентам знань про основні поняття глобального рівня організації природи Землі, зокрема: рівні геосистем, просторову організацію ландшафтних систем та їх середовище, ландшафтне різноманіття територій, соціально-економічні функції геосистем, оптимізацію ландшафтів та ландшафтний підхід до системи екологічного моніторингу тощо. Важливим аспектом є також надання здобувачам освіти знань про біорізноманіття та проблеми його збереження на різних рівнях організації, методи біоіндикаційних досліджень, розкриття зв'язків між станом навколишнього середовища та реакцією живих організмів на стресовий вплив зовнішніх факторів.	
Результати вивчення навчальної дисципліни: - Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. - Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. - Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. - Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. - Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. - Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. - Брати участь у розробці проєктів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля. - Уміти планувати та організовувати діяльність в екологічній та природоохоронній сферах з урахуванням особливостей і стратегій розвитку регіону, місцевих громад та провідних підприємств.	
Передумови для навчання Попередньо опановані дисципліни: «Вступ до фаху», «Біологія та загальна екологія»,	

«Заповідна справа».		
Індивідуальне завдання		Розрахунково-графічна робота
Зміст навчальної дисципліни Тема 1. Ландшафтна екологія як наука та її концептуальні основи. Тема 2. Геосистема як предмет ландшафтної екології. Тема 3. Часова організація геосистем. Тема 4. Структурованість геосистем: просторова, вертикальна (топічна), горизонтальна (хорична). Тема 5. Межі геосистем. Тема 6. Просторова організація ландшафтних систем. Тема 7. Ландшафтні системи і їх середовище. Тема 8. Динаміка та еволюція геосистем (динамічна ландшафтна екологія). Тема 9. Стійкість геосистем до антропогенних впливів. Оптимізація геосистем. Тема 10. Поняття про біорізноманіття. Рівні організації біорізноманіття та методи досліджень. Тема 11. Головні загрози біорізноманіттю. Підходи до збереження біорізноманіття. Тема 12. Моніторинг біорізноманіття та біоіндикація. Тема 13. Біорізноманіття України та його сучасний стан. Тема 14. Біорізноманіття Полтавщини: стан збереження та охорони. Тема 15. Червоні книги як індивідуальний рівень охорони біорізноманіття. Тема 16. Зелена книга як центричний рівень охорони біорізноманіття. Тема 17. Природозавідання та екомережа як сучасні природоохоронні концепції. Тема 18. Міжнародні стратегії збереження		
Сторінка курсу на платформі Moodle		https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3968
Рекомендовані джерела 1. Воловик В. М. Ландшафтознавство : Курс лекцій. Вінниця : Твори, 2018. 254 с. 2. Данілова О.М., Ємчук Т.В. Заповідна справа та організація туристично-рекреаційної діяльності на територіях природно-заповідного фонду: Навчальний посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун.-т., 2019. 328 с. 3. Данілова О.М., Руденко В.П., Вацеба В.Я., Підгірна В.Н. та ін. Менеджмент лісорекреаційних ресурсів. Менеджмент туристичної індустрії : Підручник у 3-ох частинах. Чернівці, 2019. С.273–299. 4. Моніторинг та охорона біорізноманіття в Україні : Прикладні аспекти моніторингу та охорони біорізноманіття / Серія: «Conservation Biology in Ukraine». Вип. 16. Т. 3. Київ; Чернівці : Друк Арт, 2020. 528 с.		
Система оцінювання результатів навчання За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни. Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.		
Накопичування балів з навчальної дисципліни		
Види навчальної роботи		Максимальна кількість балів
Виконання завдань на практичному занятті		36
Індивідуальні завдання (розрахунково-графічна робота)		14
Екзамен		50
Максимальна кількість балів		100
Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»		
Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно незадовільно
35 - 59	FX	

1 - 34	Г	
Політики навчальної дисципліни Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом. Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату. Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу. Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у робочій програмі навчальної дисципліни https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3968		

Силабус затверджено на засіданні кафедри «Прикладної екології та природокористування»

11 серпня 2023 р. Протокол № 1